

(waaronder de radicale staatsman Lord Brougham) opgesteld, niet zonder waardigheid waren. Het is niet mijn taak het proces dat aan beide zijden gemis aan takt en waardigheid deed zien, en een geweldig opzien heeft gebaard ook in het buitenland, hier te bespreken, genoeg zij, dat het een voor beide partijen onbevredigende uitkomst had; want Caroline werd bij de derde lezing in het huis der Lords wel in het ongelijk gesteld, maar met zoo schrale meerderheid, dat de regeering de zaak niet verder durfde drijven. Een groote sensatie werd nog gewekt door den zeldzaam dwazen optocht, dien de koningin heeft gehouden, om haar tevredenheid over dit resultaat te bewijzen; en die weer behalve natuurlijk opstootjes, een storm van spotprenten uitlokte. Zij trachtte nog in 1821 bij de kroning toegang te verkrijgen tot de Abdij of Westminster, om de plechtigheid te verstoren; drie weken nadat deze smakelooze poging mislukt was, stierf zij. Bij haar begrafenis zelfs nog kwam het tot rumoerige tooneelen, waarbij zelfs dooden vielen.

Maar het is met de caricatuur dier dagen dat wij te maken hebben. Nog slechts één van Gillray rest ons onder de illustraties. Ze heeft betrekking op de tijdelijke verzoening van het hier boven beschreven paar. De kop van George is alweer prachtig van typeering en het geheel is van vinding, groepeerings en teekening perfect. Men vergelijk de compositie, die zoo volkomen opgelost is, zoo eenvoudig en levendig, eens met die der beide prentjes, die nog overblijven, waarvan een door zekeren Marks is, de andere van een anonus.

Hoewel aan duidelijkheid niets te wenschen overlatend, en in de koppen niet zonder expressieve kracht, is de prent „How to get unmarried” een echt staaltje van die onbeholpenheid en stijfheid in de compositie, welke de mindere caricaturisten van het tijdvak kenmerkt.

Let op den meneer die als onpartijdig koor dienst doet en verklaart dat de koningin

die zoo rotsvast stand houdt (slechts losjes de hand van Justitia drukkend) tegenover het trekken van den Regent, Castleragh en andere van haar vijanden „every inch a queen is”, en op de zoetige conventionele juffer Gerechtigheid, die beweert dat het voorbeeldig gedrag van Caroline de navolging waardig is... Hoe stijf ook, het prentje behoort, al was het alleen wegens de knappe portretten, tot de goede exemplaren onder de producten der mindere goden. Een geheel ander soort van prent is de anonus met de vele bijeengepropte figuren, die onze laatste illustratie moet zijn.

De oude, monsterleelijke vrouw, op den stoel zittend, is de koningin-weduwe Charlotte, moeder van den Prins-Regent. Zij is te Bath aangekomen en gebruikt er het water onder buitengewone belangstelling. Achter de dikke vrouw met de geborduurde japon staat de dokter, en kijkt op zijn horloge; het schijnt dat het gewenschte resultaat op zich laat wachten. De duke of Clarence (een van haar zoons, later William IV) staat achter haar, en beveelt haar ook uit naam van „Georgey”, brandewijn aan. De smaak van het water schijnt dan ook niet naar den zin der oude dame te zijn, die zich ook beklagt over pijn in den buik, hetgeen toch op het begin van een uitwerking schijnt te wijzen.

De prent, bij Fores gedrukt in 1818, is van onbekende herkomst; zonder alweer bepaald slecht te zijn, vormt ze een ongunstige tegenstelling met het werk van James Gillray, die altijd vinding vertoont en meer opschuiving en kleur in de groepen brengt, zelfs waar hij het grofst van bedoeling is, in zijn wijze van teekenen smaakvol blijft, en een oneindig veel geestiger, levendiger voordracht bezit. Inderdaad is Gillray — en dit alleen is genoeg om de waardeering te begrijpen, die wel eens ten koste van zijn medecaricaturisten kwam, — de altijd klaarstaande, altijd gevatte, nooit duistere commentator der politieke gebeurtenissen, vaardig van hoofd en hand en des-